

Kerstfeest, al wekenlang vertellen de reclames ons dat het gaat om gezelligheid, lekker eten en drinken bij een kerstboom vol exotische versieringen, en liedjes over een kerstman met een arreslee met belletjes en mooie cadeaus.

Er is natuurlijk niks mis met gezelligheid, samen eten en elkaar verrassen met cadeaus. Feestvieren is in de bijbel zelfs verplicht. Elke zevende dag, moet je stoppen met werken en het leven vieren. En dan zijn er ook nog een aantal grote feesten die wel een week kunnen duren. Maar je moet volgens de bijbel wel altijd in gedachten houden wat de reden is om feest te vieren, je moet weten wat je viert.

En dan is de vraag vanavond: wat vieren wij eigenlijk met kerst? Waar gaat het om in het kerstverhaal?

Ik denk dat het gaat om de verbinding tussen hemel en aarde. Over God die mens werd, die uit de hemel afdaalde. En over mensen die God op aarde hebben gezien en herkend, en die bereid waren om hun leven in zijn dienst te stellen.

Het verhaal begint in de hemel, als er een engel naar de aarde wordt gestuurd, naar Maria, een jonge vrouw die de draagmoeder van God zal zijn.

- dia van de iconon `

In de iconografie is zij vaak zo afgebeeld, als Maria Theotokos, Maria die God geboren laat worden.

Ze opent haar handen naar de hemel, ontvangt het bericht en stelt zich beschikbaar, zonder precies te weten wat het allemaal voor haar zal betekenen. Ze vertrouwt de boodschapper zonder nog te begrijpen wat en hoe en waarom. Is bereid om een bijzondere opdracht te volbrengen, om God geboren te laten worden op aarde. Laat met mij gebeuren wat u gezegd hebt, had ze de engel geantwoord.

- dia weer weg

Deze opvallende reactie van Maria wordt wel in verband gebracht met die van Eva. Eva ging tegen de woorden van God in en at van de boom. Ze werd uit het paradijs verbannen en kreeg te horen dat ze 'met pijn kinderen zou baren'. De gedachte is dan, dat Maria Eva's ongehoorzaamheid ongedaan heeft gemaakt door mee te werken aan Gods komst, door te

aanvaardden dat de heilige Geest haar zou overschaduwen. In deze icoon zie je die heilige geest uitgebeeld in de vlammenkrans. Maria is bij Lucas een voorbeeld voor alle gelovigen. Ze staat symbool voor de christelijke gemeente, die net als Maria haar kracht ontleent aan de heilige Geest. In wie God woont als in een tempel. Die Christus in het hart draagt en geboren laat worden in werken van barmhartigheid.

Het is veelzeggend dat Lucas niets vertelt over de bevalling, over een vroedvrouw, de pijn of de weeën,. Het gaat hier om het wonder van de geboorte van God. Lucas vertelt het kort, zoals de engel had gezegd: terwijl ze daar in die stal verbleven brak het uur van de bevalling aan, en ze bracht een zoon ter wereld.

Na de doeken en de kribbe verplaatst hij de aandacht meteen naar de herders buiten, en naar het gezang van engelen met hun blijde boodschap van vrede op aarde. Hiermee ligt alle nadruk weer op de hemel die de aarde raakt. En op de hemelse opdracht aan de mensen.

- dia Maria glas in lood

Want de herders moeten op zoek naar de plaats waar de hemelse glorie van God op aarde is neergedaald: ze zullen daar een pasgeboren kind vinden, in doeken gewikkeld en liggend in een voerbak.

Maria en de herders, allemaal beantwoorden ze de oproep uit de hemel en komen oog in oog te staan met het wonder van Gods menswording.

God daalde af naar de aarde en bracht hemels licht in het aardedonker. God werd geboren in een stal, omdat er voor Hem geen plaats was in de herberg. In een gezin dat kort na de bevalling moest vluchten voor een kindermoordenaar. God kwam wonen bij mensen die werden weggestuurd, voor wie geen plaats is. God brengt licht bij mensen in het donker.

- dia weer weg

Wat een vreemde God, denk je misschien. Zo anders dan je van God zou verwachten. Toch is dit één van de belangrijkste thema's van de bijbel: de God van Israël heeft geen boodschap aan mensen met macht en aanzien. Hij heeft aandacht en goed nieuws voor de slachtoffers. Voor het volk dat in Egypte tot slaaf gemaakt werd. Voor de mensen die gedeporteerd waren naar Babel. De profeet Jesaja is er van overtuigd, hij ziet het al gebeuren: God zal alle mensen die in duisternis leven beschijnen met een helder licht. Er is weer toekomst, er wordt een zoon

geboren die koning wordt en vrede brengt. Die de zweep van de slavendrijver verbrijzelt, soldatenlaarzen verbrandt en regeert met recht en gerechtigheid.

De volgelingen van Jezus kennen die woorden van Jesaja, altijd als ze bij elkaar komen lezen ze uit de Joodse bijbel, de boeken van Mozes, van de profeten en de wijsheid. Ze zijn thuis in het grote verhaal van Israël. Het verhaal van de God die niet van ons vraagt dat wij een toren bouwen en opklimmen naar de hemel, maar die het hulpgeroep van mensen op aarde hoort en naar mensen toekomt. Die daar is waar mensen zijn.

In Jezus herkennen zij de beloofde Messias, de vredevorst van Jesaja, de afstammeling van koning David, die niet heerst, maar dient.

Het kerstverhaal nodigt ons uit om net als Maria onze roeping als mens te aanvaarden. Om mee te gaan doen met Jezus ook al weten we niet wat dat voor gevolgen heeft voor ons leven ons leven. Ook als we twijfelen of God wel echt bestaat. Geloof in de kracht van de liefde is voldoende. Want God is liefde. En liefde is geen voorwerp dat je kunt vastpakken of beschrijven, maar er kan wel liefde zitten in een voorwerp. Er kan liefde zitten in een cadeau, maar het cadeau is zelf geen liefde.

Zo kan er liefde zijn in een telefoontje, een belangstellend woord, een gift voor een goed doel of hulp van je buurman. Overal kan liefde zijn. Liefde is verbondenheid, een kostbaar geschenk dat we elkaar kunnen geven.

De engelen brachten dat geschenk naar de herders in hun lied: vrede op aarde voor jullie, want God heeft jullie lief! God vindt vreugde in jullie. En de herders die door de mensen werden geminacht, ze hebben het geschenk van Gods liefde dankbaar ontvangen en ze zijn met een lied op de lippen op weg gegaan om die liefde te verspreiden.

Ook al weet ik niet hoe het precies zit met God en de hemel, ik loop maar gewoon met die herders mee. Ik vertrouw op het licht en de liefde die vanuit de liefdevolle overkant naar de aarde zijn gekomen. Ik geloof dat het waar is wat de engelen zongen, dat ik geliefd ben, dat ieder mens er mag zijn, ondanks alle mislukkingen en gebreken. Ik voel me met Jezus verbonden, en doe mee met de beweging die Hij in gang heeft gezet.

(Zo woon ik in dat grote verhaal van God, mens en wereld, in de liturgie, in de christelijke gemeente, en in mijn persoonlijk leven. Het evangelie geeft je leven betekenis en richting. Het bezig zijn met de bijbel houdt je scherp, het opent je ogen voor wat niet goed is, maar ook voor de kracht van liefde en solidariteit. Het verbindt je met de mensen om je heen, en in het bijzonder met mensen die onrecht ondervinden of buitengesloten worden.)

Als we denken aan de geboorte van Jezus is er alle reden om feest te vieren, met muziek, gezelligheid en lekker eten. Want we weten waarom we het doen: We vieren dat geen plaats op aarde zo donker is, of het licht van de hemel kan er binnendringen.

Dus vier het kerstfeest en wordt onderdeel van het verhaal. God komt naar je toe, luister naar Hem en stel je open zoals Maria. Zing in het donker met de engelen mee van vrede op aarde, ga met de herders op zoek naar die plaats waar de hemel de aarde raakt. Amen.